

Związek Zawodowy Celnicy PL

Nysa, dnia 11.07.2023r.

ZZ Celnicy PL –56/2023

(Tylko elektronicznie)

Pan Dobrosław Dowiat-Urbański
Szef Służby Cywilnej
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

Szanowny Panie,

Zarząd Związku Zawodowy CELNICY PL działając na podstawie art. 6 oraz art. 23 ust. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. *o związkach zawodowych*¹ (t. j. Dz. U. z 2021 r. poz. 1666 z póź. zm.), zwraca się z uprzejmą prośbą o **podjęcie działań legislacyjnych**, mających na celu wypełnienie dyspozycji art. 9 ust. 1 pkt 2 ustawy z 22 sierpnia 1997 r. *o publicznej służbie krwi*², w odniesieniu do członków służby cywilnej – zasłużonym honorowym dawcom krwi i honorowym dawcom krwi; poprzez uwzględnienie dni nieobecności usprawiedliwionej w celu honorowego oddania krwi, przy obliczaniu Dodatkowego Wynagrodzenia Rocznego (DWR).

Zgodnie z art. 92 ustawy *o Służbie Cywilnej*³, członkom korpusu służby cywilnej przysługuje dodatkowe wynagrodzenie roczne na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Zgodnie z art. 4 ustawy *o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej*⁴ Wynagrodzenie roczne ustala się w wysokości 8,5% sumy wynagrodzenia za pracę otrzymanego przez pracownika w ciągu roku kalendarzowego, za który przysługuje to wynagrodzenie, uwzględniając wynagrodzenie i inne świadczenia ze stosunku pracy przyjmowane do obliczenia ekwiwalentu pieniężnego za urlop wypoczynkowy, a także wynagrodzenie za urlop wypoczynkowy oraz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy przysługujące pracownikowi, który podjął pracę w wyniku przywrócenia do pracy. W przypadkach, o których mowa w art. 2 ust.

¹ Ustawa o związkach zawodowych t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 854 ze zm.

² ustawy z 22.8.1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz.U. Nr 106, poz. 681 ze zm.)

³ Ustawa o służbie cywilnej - t. j. Dz.U. z 2022 r. poz. 1691

⁴ Ustawa o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej - t. j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1872 – dalej ustawa o DWR

3, wysokość wynagrodzenia rocznego ustala się proporcjonalnie do okresu przepracowanego u danego pracodawcy.

Uregulowania prawne dotyczące DWR, a w Naszej opinii interpretacja tych przepisów prowadzi do sytuacji, w której członkom korpusu Służby Cywilnej zmniejszane są zarobki, poprzez nieuwzględnianie dni nieobecności usprawiedliwionej z tytułu honorowego oddawania krwi, przy obliczaniu DWR.

Regulacje prawne zawarte w przepisach dotyczących krwiodawstwa

Zgodnie art. 20 dyrektywy⁵ : (1). Państwa Członkowskie podejmują wszelkie **niezbędne środki zachęcania do dobrowolnego nieodpłatnego oddawania krwi** z myślą o zapewnieniu jak najszerszego zaopatrzenia w krew i składniki krwi.

W preambule ww. dyrektywy wskazuje się na konieczność podejmowania wszelkich środków do propagowania dobrowolnego nieodpłatnego oddawania krwi **w drodze podejmowania odpowiednich środków i inicjatyw** oraz zapewnienia krwiodawcom większego uznania opinii publicznej: (23) *Dobrowolne nieodpłatne oddawanie krwi jest czynnikiem sprawczym podnoszenia norm bezpieczeństwa odnoszących się do krwi i składników krwi i tym samym przyczynia się do ochrony zdrowia ludzi. Należy wspierać wysiłki Rady Europy na tym polu i podejmować wszelkie niezbędne środki propagowania dobrowolnego nieodpłatnego oddawania krwi w drodze podejmowania odpowiednich środków i inicjatyw oraz zapewnienia krwiodawcom większego uznania opinii publicznej, co jednocześnie zwiększa samowystarczalność.*

Zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy o publicznej służbie krwi⁶ zastużonemu honorowemu dawcy krwi i honorowemu dawcy krwi przysługuje:

1)zwolnienie od pracy w dniu, w którym oddaje krew i na czas okresowego badania lekarskiego dawców krwi na zasadach określonych w odrębnych przepisach,

2)**zwrot utraconego zarobku na zasadach wynikających z przepisów prawa pracy,**

3)zwrot kosztów przejazdu do jednostki organizacyjnej publicznej służby krwi na zasadach określonych w przepisach w sprawie diet oraz innych należności z tytułu podróży służbowych na obszarze kraju; koszt przejazdu ponosi jednostka organizacyjna publicznej służby krwi,

4)posiłek regeneracyjny.

W świetle ww zapisów Zarząd ZZ CELNICY PL przedstawia poniżej stanowisko w przedmiotowej sprawie .

Po przeprowadzonej analizie orzecznictwa sądowego w którym podkreśla się konsekwentnie, że „przepracowanie” w rozumieniu art. 2 ust. 1 ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej oznacza faktyczne (efektywne) wykonywanie pracy,

⁵ dyrektywa 2002/98/we parlamentu europejskiego i rady z dnia 27 stycznia 2003 r. Ustanawiająca normy jakości i bezpiecznego pobierania, badania, preparatyki, przechowywania, wydawania krwi ludzkiej i składników krwi oraz zmieniająca dyrektywę 2001/83/we z dnia 27 stycznia 2003 r. (DZ. URZ. UE. I nr 33, str. 30)

⁶ ustawy z 22.8.1997 r. o publicznej służbie krwi (Dz.U. Nr 106, poz. 681 ze zm.)

a nie tylko pozostawanie w stosunku pracy. Jednak należy zauważyć, że zarówno w wyroku SN z 8.10.2011 r. (I PK 263/10), jak i w uchwale SN z 07.07.2011 r. (III PZP 3/11) **stan faktyczny nie dotyczył usprawiedliwionej nieobecności w związku z honorowym oddaniem krwi**. W wyroku SN sprawa dotyczyła okresu zawieszenia w czynnościach służbowych, a w uchwale SN dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla pracowników jednostek sfery budżetowej, pobieranego przez pracownika niezdolnego do pracy, wynagrodzenia i zasiłku chorobowego.

W żadnym z przytoczonych rozstrzygnięć sądowych nie rozważano, czy usprawiedliwiona nieobecność pracownika w związku z honorowym oddaniem krwi stanowi faktyczne wykonywanie pracy, czy też nie.

Jednocześnie Zarząd ZZ CELNICY PL wskazuje, że nie jest nam znane żadne prawomocne orzeczenie sądu rozstrzygające w tej sprawie, które potwierdzałoby zasadność pomniejszenia wysokości dodatkowego wynagrodzenia rocznego wypłaconego w 2023 r., z tytułu usprawiedliwionej nieobecności pracownika w związku z honorowym oddaniem krwi. W Naszej ocenie stanowi to nadinterpretację.

Zarządowi ZZ CELNICY PL znane jest stanowisko Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁷. Jednak w naszej ocenie ww. stanowisko nie stanowi źródła prawa, a zapis w art. 4 ust 2 *ustawy o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej*, dotyczy sytuacji wskazanej w art. 2 ust. 3 ww. ustawy, czyli spełnienia warunku 6 miesięcy pracy, a nie efektywnego czasu pracy.

Reasumując, z uwagi na fakt, że członkowie korpusu Służby Cywilnej - Honorowi Dawcy Krwi, czy Zasłużeni dla Zdrowia Narodu - tracą materialnie (a krew oddają bezpłatnie, dar bezcenny który nie jednej osobie ratuje życie), bowiem nie otrzymują zwrotu utraconego wynagrodzenia, **wnosimy o podjęcie działań legislacyjnych w celu dostosowania uregulowań krajowych do ww. dyrektywy oraz w celu realizacji postanowień art. 27 ust. 1 pkt 1 ustawy o publicznej służbie krwi⁸ - propagowanie honorowego krwiodawstwa i pozyskiwanie dawców krwi.**

Z wyrazami szacunku
z up. Zarządu
wz Przewodniczącego
ZZ CELNICY PL
Wiceprzewodnicząca
Jolanta Haron

Otrzymują:

1. Adresat
- 2.insp. Bartosz Zbaraszczuk Szef KAS Ministerstwo finansów
3. aa

⁷ odp. z 04.08.2026 r. nr DPR.V.0700.20.2016.MŻ na interpelację poselską Pani Poseł Małgorzaty Niemczyk, znak: K8INT4990

⁸ Ustawa o publicznej służbie krwi – t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 318